

TEMELE LA TEOLOGIE DOGMATICĂ
PROBA SCRISĂ PENTRU ADMITEREA LA ȘCOALA DOCTORALĂ
INTERDISCIPLINARĂ
ANUL UNIVERSITAR 2025/2026

Tematica:

1. Revelația dumnezeiască și importanța ei pentru Teologia Ortodoxă.
2. Relația dintre om și cosmos în Teologia Ortodoxă.
3. Dogma Sfintei Treimi. Argumentare biblică și patristică.
4. Dogma de la Calcedon și importanța acesteia pentru hristologia ortodoxă.
5. Aspecte esențiale ale eshatologiei ortodoxe.
6. Aspecte teologice reflectate în tratatele de Dogmatică Ortodoxă din România din a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea.

Bibliografie:

1. STĂNILOAE, Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, ed. a II-a, vol. I-III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996-1997.
2. IDEM, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992.
3. IDEM, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, ed. a II-a, Editura Omniscope, Craiova, 1993.
4. IDEM, *Studii de Teologie Dogmatică*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991.
5. IDEM, „Transparența Bisericii și viața sacramentală”, în *Ortodoxia*, București, anul XXII (1970), nr. 4, pp. 501-516.
6. CHIȚESCU, Nicolae, TODORAN, Isidor, PETREUȚĂ, Ioan, *Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile de Teologie*, ed. a II-a, vol. I-II, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2005.
7. POPESCU, Dumitru, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2008.
8. BRIA, Ion, *Teologie Dogmatică și Ecumenică*, Editura România Creștină, București, 1999.
9. IDEM, *Hermeneutica teologică. Dinamica ei în structurarea Tradiției*, Editura Andreiana, Sibiu, 2009.
10. RADU, Dumitru, „Caracterul ecleziologic al Sfințelor Taine și problema intercomuniunii”, în *Ortodoxia*, București, anul XXX (1978), nr. 1-2, pp. 13-388 (și extras).
11. TULCAN, Ioan, *Ecleziologia ortodoxă în Teologia românească contemporană*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2010.
12. LOSSKY, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. de Vasilă Răducă, Editura Anastasia, București, 1993.
13. FLOROVSKY, George, *Biserica, Scriptura și Tradiția*, trad. de Florin Caragua și Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
14. IOJA, Cristinel, *Dogmatică și dogmaști. Prolegomena privind aprofundarea Teologiei Dogmatice Ortodoxe în România în a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, ed. a II-a, Editura Doxologia, Iași, 2017.

TEMELE LA TEOLOGIE DOGMATICĂ
PROBA ORALĂ PENTRU ADMITEREA LA ȘCOALA DOCTORALĂ
INTERDISCIPLINARĂ
ANUL UNIVERSITAR 2025/2026

Coordonator:

Pr. prof. univ. dr. Cristinel IOJA

Tematica:

1. Cunoașterea catafatică și apofatică a lui Dumnezeu în Teologia ortodoxă.
2. Raționalitatea creației și unitatea ei în Logosul divin după Sfântul Maxim Mărturisitorul.
3. Trăsăturile fundamentale ale antropologiei ortodoxe în gândirea Pr. Prof. Dumitru Stăniloae.
4. Aspectele esențiale ale răscumpărării omului în Hristos din perspectivă interconfesională.
5. Biserica, Scriptura și Tradiția. Legătura dintre ele. Aspecte interconfesionale.
6. Sfintele Taine în viața Bisericii.

Bibliografie:

1. STĂNILOAE, Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, ed. a II-a, vol. I-III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996-1997.
2. IDEM, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992.
3. IDEM, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, ed. a II-a, Editura Omniscop, Craiova, 1993.
4. IDEM, *Studii de Teologie Dogmatică*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991.
5. IDEM, „Transparența Bisericii și viața sacramentală”, în *Ortodoxia*, București, anul XXII (1970), nr. 4, pp. 501-516.
6. CHIȚESCU, Nicolae, TODORAN, Isidor, PETREUȚĂ, Ioan, *Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile de Teologie*, ed. a II-a, vol. I-II, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2005.
7. POPESCU, Dumitru, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2008.
8. BRIA, Ion, *Teologie Dogmatică și Ecumenică*, Editura România Creștină, București, 1999.
9. IDEM, *Hermeneutica teologică. Dinamica ei în structurarea Tradiției*, Editura Andreiana, Sibiu, 2009.
10. RADU, Dumitru, „Caracterul ecleziologic al Sfintelor Taine și problema intercomuniunii”, în *Ortodoxia*, București, anul XXX (1978), nr. 1-2, pp. 13-388 (și extras).
11. TULCAN, Ioan, *Ecleziologia ortodoxă în Teologia românească contemporană*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2010.
12. LOSSKY, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Vasilă Răducă, Editura Anastasia, București, 1993.
13. FLOROVSKY, George, *Biserica, Scriptura și Tradiția*, trad. Florin Caragua și Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
14. IOJA, Cristinel, *Dogmatică și dogmaști. Prolegomena privind aprofundarea Teologiei Dogmatice Ortodoxe în România în a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, ed. a II-a, Editura Doxologia, Iași, 2017.

TEMELE LA TEOLOGIE MORALĂ ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

PROBA ORALĂ PENTRU ADMITEREA LA ȘCOALA DOCTORALĂ INTERDISCIPLINARĂ ANUL UNIVERSITAR 2025/2026

Coordonator:

Pr. prof. univ. dr. Vasile VLAD

Tematica:

1. Cadrele liturgice ale vieții morale (sărbătoarea, integrarea liturgică, încadrarea liturgică prin ziua duminicii, prin ziua liturgică, prin săptămâna liturgică, prin anul liturgic).
2. Rugăciunea – temeiul vieții religios-morale.
3. Căderea în păcat – eșec existențial.
4. Viața morală în condițiile existenței răului. Originea și natura răului.

Bibliografie:

- BĂNCILĂ, Vasile, *Duhul sărbătorii*, Editura Anastasia, București, 1996.
- BUNGE, Gabriel, *Practica rugăciunii personale după Tradiția Sfinților Părinți*, trad. Ioan Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1996.
- CONSTANTIN, Pavel, *Problema răului la Fericitul Augustin*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
- COSTA DE BEAUREGARD, Marc Antoine, *Rugați-vă neîncetat*, trad. Rodica Buga, Nicolai Buga, Editura Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
- VLAD, Vasile, *Dimensiunea liturgică a vieții religios-morale* Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2009.
- VLAD, Vasile, *Rugăciune și imaginație. Perspectivă bisericească*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2013.
- VLAD, Vasile, *Temeiuri ale gândirii morale. Perspectivă teologică*, Editura Astra Museum, Sibiu, 2016.

TEMELE LA TEOLOGIE LITURGICĂ
PROBA ORALĂ PENTRU ADMITEREA LA ȘCOALA DOCTORALĂ
INTERDISCIPLINARĂ
ANUL UNIVERSITAR 2025/2026

Coordonator:

Pr. conf. univ. dr. Lucian FARCAȘIU

Tematica:

1. Epifanismul în cultul liturgic ortodox și relevanța acestuia pentru Teologia și viața Bisericii.
2. Sfânta Taină a Botezului. Teologia rânduielii și provocări de natură practică. Mărturiile Tradiției.
3. Relația dintre Taina Spovedaniei și Sfânta Împărtășanie din perspectivă liturgic-pastorală. Mărturiile Tradiției.
4. Scopul Sfintei Liturghii – împărtășirea preoților și a credincioșilor. Mărturiile Tradiției.

Bibliografie:

1. BRANIȘTE, Ene, *Liturgica generală*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993.
2. IDEM, *Liturgica specială*, Editura Nemira, București, 2002.
3. VINTILESCU, Petre, *Spovedania și duhovnicia*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2017.
4. FELEA, Ilarion, *Pocăința – studiu de documentare teologică și psihologică*, Editura Scara, București, 2000.
5. SCHMEMANN, Alexandre, *Euharistia – Taina Împărăției*, trad. Boris Răduleanu, Editura Anastasia, f.a., f.l.
6. IDEM, *Din apă și din Duh – studiu liturgic al Botezului*, trad. Ion Buga, Editura Symbol, București, 1992.
7. ICĂ JR., Ioan I., *Canonul Ortodoxiei I. Canonul Apostolic al primelor secole*, Editura Deisis / Editura Stavropoleos, Sibiu / București, 2008.
8. IDEM, *Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine – dosarul unei controverse și mărturiile Tradiției*, Editura Deisis, Sibiu, 2006.
9. LARCHET, Jean-Claude, *Viața sacramentală*, Editura Basilica, București, 2015.
10. NECULA, Nicolae D., *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. I-IV, Galați / București, 1996-2010.
11. † STREZA, Laurențiu, *Tainele de inițiere creștină în Bisericile Răsăritene*, Editura Trinitas, Iași, 2002.
12. SAVA, Viorel, *Sfintele Taine în tradiția liturgică romano-catolică. Prezentare și evaluare din perspectivă ortodoxă*, Editura Performantica, Iași, 2007.
13. IDEM, *Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale*, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1999.
14. EVDOCHIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. † Irineu Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
15. SPIDLIK, Tomas, *Spiritualitatea Răsăritului creștin IV. Rugăciunea*, trad. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1998.

16. CIOARĂ, Emil, *Duhovnicul și Taina Spovedaniei în Biserica Ortodoxă*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2007.
17. FOUNDOULIS, Ioannis, *Dialoguri liturgice*, vol. I-V, Editura Bizantină, București, 2008-2011.
18. HAUSHERR, Irene, *Paternitatea și îndrumarea duhovnicească în Răsăritul creștin*, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
19. FARCAȘIU, Lucian, *Teologia iconografiei Praznicelor Împărătești din ciclul pascal*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2023.
20. IDEM, *Teologia iconografiei Praznicelor Împărătești ale Mântuitorului Iisus Hristos cu dată fixă. Studiu liturgic-istoric*, ed. a II-a, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2023.

TEMELE LA ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PROBA ORALĂ PENTRU ADMITEREA LA ȘCOALA DOCTORALĂ INTERDISCIPLINARĂ ANUL UNIVERSITAR 2025/2026

Coordonatori:

† P. S. Conf. univ. dr. Emilian CRIȘANUL
Pr. prof. univ. dr. Florin DOBREI

Tematica:

1. Învățământul teologic românesc.
2. Istoria monahismului românesc. De la reformele lui Cuza la Decretul 410 din 1959.
3. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna. Moștenirea șaguniană.
4. Jertfă și mărturisire: Biserica Ortodoxă Română în perioada comunistă.

Bibliografie:

1. PĂCURARIU, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ed. a III-a, vol. II-III, Editura Trinitas, Iași, 2006-2008.
2. PĂCURARIU, Mircea, *Cultura teologică românească. Scurtă prezentare istorică*, Editura Basilica, București, 2011.
3. PĂCURARIU, Mircea, *O viață închinată Bisericii și neamului. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, mitropolitul Transilvaniei*, Editura Andreiana, Sibiu, 2012.
4. † PLĂMĂDEALĂ, Antonie, *De la Filotei al Buzăului la Nicolae Bălcescu și Andrei Șaguna*, Editura Mitropoliei Ardealului, Sibiu, 1997.
5. † LOVIȘTEANUL, Emilian, „Monahismul din Moldova și Decretul 410/1959”, în vol. *Răstignirea monahismului românesc – Decretul 410/1959*, Editura Doxologia, Iași, 2009.
6. VICOVAN, Ion, „Decretul lui Al. I. Cuza din 1864 și Decretul 410 din 1959 – privire comparativă: context, conținut, consecințe”, în vol. *Răstignirea monahismului românesc – Decretul 410/1959*, Editura Doxologia, Iași, 2009.
7. MORARU, Alexandru, *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000. Biserică. Națiune. Cultură*, vol. III/1, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006;
8. VASILE, Cristian, *Biserica Ortodoxă Română în primul deceniu comunist*, Editura Curtea Veche, București, 2005;
9. VESA, Pavel, *Învățământul teologic de la Arad (1822-1948)*, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2013.
10. DOBREI, Florin, *Istoria vieții bisericesti a românilor hunedoreni*, Editura Eftimie Murgu, Reșița, 2010.

TEMELE LA STUDIUL NOULUI TESTAMENT

PROBA ORALĂ PENTRU ADMITEREA LA ȘCOALA DOCTORALĂ INTERDISCIPLINARĂ ANUL UNIVERSITAR 2025/2026

Coordonator:

Protos. lect. univ. dr. Agapie CORBU

Tematică:

1. Dimensiunea filocalică a Noului Testament.
2. Viața Bisericii primare după Faptele Apostolilor.
3. Tâlcuirea creștină a Scripturilor din perspectivă lukanică: Lc. 24, 13-49 – exegeză și teologie.
4. Exegeza patristică și hermeneutica biblică ortodoxă.

Bibliografie:

1. CORBU, Agapie, *Sfântul Grigorie de Nyssa, tâlcuitor al Scripturii. O introducere în exegeza biblică patristică*, Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2011.
2. IDEM, *Sfintele Taine în Biserica Faptelor*, Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2002.
3. IDEM, „*Dulceața Scripturilor*” și lumina ochilor: *Părinții sirieni ca tâlcuitori biblici*, Editura Sfântul Nectarie / Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2024.
4. IDEM, *Scriptura în spiritualitatea monastică. Studii de exegeză biblică patristică*, Editura Universității „Aurel Vlaicu” / Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2023.
5. IDEM, *De la citirea Scripturii la rugăciunea inimii: exegeză patristică și hermeneutică biblică*, Editura Sfântul Nectarie / Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2025.
6. IDEM, *Inițiere în citirea Noului Testament*, Editura Teognost, Cluj-Napoca, 2002.
7. IDEM, *Pelerinaj la Emaus: în căutarea tiparului hermeneutic creștin*, Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2025.
8. BRECK, John, *Puterea cuvântului în Biserica dreptmăritoare*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1999.